

❖ تمرینات :

۱. مشخص کنید که هریک از معادلات با مشتقات جزئی زیر از نوع بیضوی، هذلولی و سهموی است ؟

$$\begin{aligned}
 & \text{(الف)} \quad \frac{\partial^2 \phi}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 \phi}{\partial y^2} = 0 \qquad \text{(ب)} \quad \frac{\partial u}{\partial t} = k \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} \\
 & \text{(ج)} \quad \frac{\partial^2 y}{\partial t^2} = a^2 \frac{\partial^2 y}{\partial x^2} \qquad \text{(د)} \quad x \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + y \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} + 3y^2 \frac{\partial u}{\partial x} = 0 \\
 & \text{(و)} \quad \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + 3 \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} + 4 \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} + 5 \frac{\partial u}{\partial x} - 2 \frac{\partial u}{\partial y} + 4u = 2x - 3y \\
 & \text{(هـ)} \quad (x^2 - 1) \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + 2xy \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} + (y^2 - 1) \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} = x \frac{\partial u}{\partial x} + y \frac{\partial u}{\partial y} \\
 & \text{(ز)} \quad \frac{\partial u}{\partial x} + \frac{\partial^2 u}{\partial x \partial y} = 4
 \end{aligned}$$

۲. نشان دهید که $z(x, y) = 4e^{-3x} \cos 3y$ یک جواب برای معادله دیفرانسیل جزئی زیر است :

$$\frac{\partial^2 z}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 z}{\partial y^2} = 0, \quad z(x, \frac{\pi}{2}) = 0, \quad z(x, 0) = 4e^{-3x}$$

۳. (الف) نشان دهید که $v(x, y) = xF(2x + y)$ یک جواب عمومی برای معادله دیفرانسیل $x \frac{\partial v}{\partial x} - 2x \frac{\partial v}{\partial y} = v$ است:

(ب) یک جواب خصوصی برای معادله فوق پیدا نمایید که شرط $v(1, y) = y^2$ را برآورده سازد.

$$\text{۴. (الف) معادله } x \frac{\partial^2 z}{\partial x \partial y} + \frac{\partial z}{\partial y} = 0 \text{ را حل نمایید :}$$

(ب) جواب خصوصی معادله را اگر $z(x, 0) = x^2 - x - 2$ و $z(2, y) = 3y$ پیدا کنید :

$$\text{۵. نشان دهید که جواب عمومی } \frac{\partial^2 v}{\partial r^2} + \frac{2}{r} \frac{\partial^2 v}{\partial r} = \frac{1}{c^2} \frac{\partial^2 v}{\partial t^2} \text{ بصورت } v = \frac{F(r-ct) + G(r+ct)}{r} \text{ می باشد.}$$

$$\text{۶. جواب عمومی معادله } \frac{\partial^2 y}{\partial x^2} = \frac{\partial^2 y}{\partial t^2} + 12t^2 \text{ را پیدا نمایید.}$$

معادلات زیر را توسط روش جداسازی متغیرها حل نمایید :

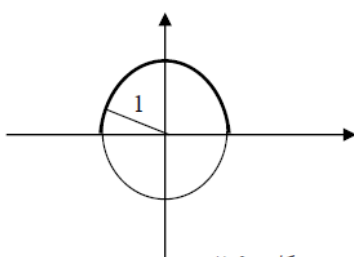
$$\begin{aligned}
 \text{۷)} \quad & \begin{cases} \frac{\partial u}{\partial x} = 4 \frac{\partial u}{\partial y} \\ u(0, y) = 8e^{-3y} \end{cases} & \text{۸)} \quad \begin{cases} \frac{\partial u}{\partial x} = 4 \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} \\ u(0, y) = 8e^{-y} \end{cases}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 ۹) \quad & \begin{cases} \frac{\partial u}{\partial t} = 2\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} \\ u(0,t) = u(3,t) = 0, \quad 0 < x < 3, t > 0 \\ u(x,0) = 5\sin 4\pi x - 3\sin 8\pi x + 2\sin 10\pi x \end{cases} \\
 ۱۰) \quad & \begin{cases} \frac{\partial^2 y}{\partial t^2} = 4\frac{\partial^2 y}{\partial x^2}, \quad y(0,t) = y(5,t) = 0, \quad y(x,0) = 0 \\ y_t(x,0) = h(x), \quad h(x) = 5\sin \pi x \end{cases} \\
 ۱۱) \quad & \begin{cases} \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} = 2\frac{\partial u}{\partial y} + u \\ u(x,0) = 3e^{-5x} + 2e^{+5x} \end{cases}
 \end{aligned}$$

۱۲. مسئله مقدار مرزی زیر را حل کنید :

$$\frac{\partial^2 u}{\partial \rho^2} + \frac{1}{\rho} \frac{\partial u}{\partial \rho} + \frac{1}{\rho^2} \frac{\partial^2 u}{\partial \phi^2} = 0$$

$$u(1, \phi) = \begin{cases} u_1 & ; \quad 0 < \phi < \pi \\ u_2 & ; \quad \pi < \phi < 2\pi \end{cases} \quad (u \text{ تابع دما است})$$

شکل (۹-۲)

۱۳. مسئله مقدار مرزی $\frac{\partial^2 z}{\partial t^2} = a^2 \left(\frac{\partial^2 z}{\partial \rho^2} + \frac{1}{\rho} \frac{\partial z}{\partial \rho} + \frac{1}{\rho^2} \frac{\partial^2 z}{\partial \phi^2} \right)$ را با شرایط زیر حل نمائید :

$$z(1, \phi, t) = 0 \quad z(\rho, \phi, 0) = F(\rho, \phi) \quad z_t(\rho, \phi, 0) = 0$$

۱۴. الف) در مسئله مقدار مرزی (u یک پارامتر فیزیکی است) $\frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial y^2} = 0, \quad y > 0$ نشان دهید که :
 $u(x,0) = f(x)$

$$u(x, y) = \frac{1}{\pi} \int_{\lambda=0}^{\infty} \int_{v=-\infty}^{\infty} f(v) e^{-\lambda y} \cos \lambda(v-x) d\lambda dv \quad -\infty < x < \infty$$

$$u(x, y) = \frac{u_0}{\pi} \left(\frac{\pi}{2} + \tan^{-1} \frac{x}{y} \right) \quad f(x) = \begin{cases} 0 & , \quad x < 0 \\ u_0 & , \quad x > 0 \end{cases} \quad \text{اگر (ب)}$$

۱۵. مسئله مقدار مرزی روبرو را حل نمائید و نشان دهید که $v(x,y)$ از رابطه زیر بدست می آید؟

$$v(x, y) = \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} y f(r) \left[\frac{1}{(r-x)^2 + y^2} - \frac{1}{(r+x)^2 + y^2} \right] dr$$

$$v(x, y) = \frac{2}{\pi} \tan^{-1} \frac{x}{y} \quad \text{اگر } f(x) = 1$$

